

WIADOMOŚCI METEOROLOGICZNE I HYDROGRAFICZNE

BULLETIN MÉTÉOROLOGIQUE ET HYDROGRAPHIQUE

Dodatek miesięczny № 12 Supplément mensuel

Grudzień

Warszawa — 1934 — Varsovie

Décembre

Biuletyn Meteorologiczny — Bulletin Météorologique

Przegląd pogody w miesiącu grudniu 1934.

Résumé du temps du mois de Décembre 1934.

W grudniu Polska znajdowała się w strefie ścierania się powietrza mroźnego, pokrywającego już nizinę Europy Wschodniej z powietrzem stosunkowo ciepłym, przepływającym nad Europą Zachodnią, to też był to miesiąc mroczny i mglisty. Na wschodzie kraju trwały mrozy, na południowym zachodzie utrzymywała się jeszcze pogoda ciepła.

Usłonecznienie-zachmurzenie-opady. W województwach zachodnich niebo przez cały miesiąc pokrywała szara powłoka niskich chmur, z poza której czasami przebłyskiwało słońce; całkowite wypogodzenie nastąpiło tylko raz, mianowicie 23-go grudnia. Na wschodzie kraju, a zwłaszcza w Wileńskim, miesiąc ten był pogodniejszy — zanotowano tam 4 do 10 dni prawie bezchmurnych.

Mgły pojawiały się b. często, przeważnie wieczorami i w czasie nocy. Przez 3 tygodnie od 1-go do 22-go grudnia w okolicach Wilna, w północnej części Mazowsza, na Śląsku, w Krakowskim oraz na Podolu były one zjawiskiem niemal codziennem.

W okolicach Warszawy bardzo gęste mgły wystąpiły 8-go i 9-go oraz nocą z 16-go na 17-ty i ranek 17-go grudnia.

Grudzień był miesiącem bardzo ubogim w opady. W dorzeczach Bugu i Narwi i dalej na wschód aż poza granicę polsko-sowiecką sumy miesięczne opadów nie dosiągały nawet 10 mm. W województwach zachodnich, gdzie notowano sumy najwyższe, opad wynosił tylko 20 do 40 mm. Wyjątkowo obfite

deszcze spadły na niewielkim obszarze w Beskidzie Śląskim, zostawiając w sumie 40—80 mm.

Podczas gdy w województwach zachodnich i na Śląsku opad nie wiele różnił się od normy, na wschodzie i południu kraju był on od niej znacznie niższy.

Opady miały przeważnie postać deszczu, to też grudzień był miesiącem *bezśnieżnym*. Prawie cała suma miesięczna opadów była rezultatem deszczów spadłych między 3-cim i 6-tym grudnia. Później notowano tylko drobne opady, nie przekraczające naogół 1 mm.

Temperatura. Pod względem cieplnym w grudniu wystąpiła wybitna różnica między północno-wschodnimi i południowo-zachodnimi krańcami Polski. Średnia temperatura miesiąca w Wileńskim wynosiła -6° do -5° , na Śląsku wzrosła do $+4^{\circ}$. W Cieszynie było o 10° cieplej, niż w północnych powiatach województwa wileńskiego. Różnica ta wywołana została niezwykle ciepłą pogodą w Polsce zachodniej i południowej: średnie temperatury grudnia w Wileńszczyźnie były tylko o 1° niższe od wartości normalnych, natomiast na Śląsku notowano temperatury wyższe od normy o 5° do 6° .

Podobnie jak w listopadzie, nad Polską przesuwały się często fronty ciepłe i chłodne*), a napływające za niemi powietrze przynosiło ocieplenie lub ochłodzenie.

*) Ścisłe odcinki ciepłe i chłodne frontu polarnego i frontu arktycznego.

Nocą z 2-go na 3-ci i w dniu 3-cim grudnia przesunął się front ciepły (w Warszawie 3-go o godz. 7-ej, 13-ej i 21-ej cz. miejsc. notowano odpowiednio: $-0^{\circ}6$, $0^{\circ}3$, $2^{\circ}4$), już 6-go po przejściu frontu chłodnego nastąpiło ochłodzenie (w Warszawie o godz. 7-ej, 13-ej i 21-ej cz. m. notowano odpowiednio: $2^{\circ}0$, $1^{\circ}2$, $-0^{\circ}8$), w trzy dni później, 9-go, znów napłynęło powietrze cieplejsze, wreszcie 13-go nastąpiło wybitne ocieplenie, które przetrwało aż do 18-go (w Warszawie zanotowano 12-go kolejno: $1^{\circ}2$, $0^{\circ}7$, $1^{\circ}9$, a 13-go $2^{\circ}6$, $5^{\circ}8$, $6^{\circ}1$). Ostatnia dekada miesiąca w całym prawie kraju była okresem mroźnym. Po przejściu chłodnego frontu arktycznego temperatura w dniu 22-gim grudnia obniżała się do kilku stopni poniżej 0° . W Warszawie od 22-go do końca miesiąca codziennie notowano więcej, niż 5° mrozu.

Najwyższe temperatury miesiąca zanotowano 15-go w Polsce zachodniej i środkowej, 16-go w województwach wschodnich. Na Mazowszu, Podlasiu i wyżynie Lubelskiej osiągnęły one 11° do 13° i przekroczyły najwyższe, jakie zanotowano tam dotychczas wartości.

Najniższe wartości temperatury zanotowano w grudniu w Wielkopolsce i miejscami w środku

kraju już 24-go, w pozostałych okolicach dopiero w ostatnich dniach miesiąca.

Wiatr. W grudniu na obszarze Polski pa-

nowały wiatry południowo-wschodnie (S-E). Przewaga kierunków SE zaznaczała się niezwykle silnie: w Warszawie od 5-go aż do 31-go grudnia nie zanotowano ani razu innego kierunku; w Gdyni na ogólną ilość 93 obserwacji notowano je 79 razy, podobnie w innych miejscowościach (w Poznaniu na 71 obserwacji (12 cisz) notowano je 60 razy, w Pińsku na 89 obserwacji (4 cisze) notowano je 78 razy, we Lwowie zaś na 84 obserwacji — 67 razy).

W Krakowskim zamiast wiatrów południowo-wschodnich wiły wiatry ze wschodu, niekiedy z północnego-wschodu.

W Tatrach notowano często wiatry lokalne: SW i NE, ponadto parokrotnie zrywał się halny.

Prędkość wiatrów wynosiła przeciętnie 3–4 m/s. Silne wichury (sztormy) dość częste (6 razy) były tylko na wybrzeżu.

K. Chmielewski.

TAB. 1a.

Temperatura — Température

Grudzień 1934

Décembre 1934

Stacje — Stations	średnia w moyenne en 1934	normalna w normale en 1886-1910	odchy- lenie w écart en °C	Stacja — Stations	średnia w moyenne en 1934	normalna w normale en 1886-1910	odchy- lenie w écart en °C
Hel	1°.8	0°.4	+1°.1	Dęblin	-0°.6	-1°.8	+1°.2
Kościerzyna	0°.2	-2°.0	+2°.2	Puławy	-0°.4	-1°.8	+1°.4
Chojnice	0°.5	-1°.6	+2°.1	Lublin	-0°.9	-2°.3	+1°.4
Bydgoszcz	1°.2	-0°.9	+2°.1	Tarnów	+2°.6	-0°.7	+3°.3
Trzemeszno	4°.0	-1°.0	+5°.0	Dublany	-1°.5	-2°.2	+0°.7
Poznań-Uniw.	2°.9	-0°.5	+3°.4	Lwów-Polit.	-0°.6	-1°.8	+1°.2
Kalisz	3°.0	-0°.8	+3°.8	Suwałki	-3°.2	-3°.3	+0°.1
Kraków-Obs.	2°.3	-1°.4	+3°.7	Druskieniki	-3°.1	-3°.2	+0°.1
Wieliczka	2°.4	-1°.5	+3°.9	Białystok	-2°.8	-2°.7	-0°.1
Cieszyń	4°.5	-0°.8	+5°.3	Brześć n/B.	-2°.4	-2°.5	+0°.1
Istebna	2°.4	-2°.9	+5°.3	Wilno-Uniw.	-4°.4	-3°.7	-0°.7
Żywiec	4°.9	-1°.3	+6°.2	Pińsk-port	-4°.2	-3°.4	-0°.8
Zakopane	1°.9	-3°.4	+5°.3	Tarnopol	-3°.0	-3°.3	+0°.3
Krynica	1°.1	-3°.2	+4°.3	Jagielnica	-2°.7	-3°.1	+0°.4
Warszawa St. P. . . .	-0°.4	-1°.8	+1°.4	Horodenka	-2°.0	-2°.9	+0°.9
Radom	-0°.2	-1°.4	+1°.2				

TAB. 1b.

Temperatury skrajne.—Températures extrêmes.

Grudzień 1934

Décembre 1934

maximum abs.		Stacje Stations	minimum abs.			Stacje — Stations	1934	1886- —1910	różnica écart	
Data	1934		Data	1934	1886- —1910					
15.XII	8.0	9.9	Hel	30.XII	- 8.0	-20.7	Wilno-Uniw.	88	90	- 2
15.XII	8.8	10.4	Chojnice . . .	30.XII	- 8.6	-22.9	Chojnice	93	91	+ 2
15.XII	11.2	12.0	Bydgoszcz . .	29 i 30.XII	- 7.7	-23.6	Bydgoszcz-lotn.	92	87	+ 5
15.XII	10.6	12.4	Poznań-Uniw. .	24.XII	- 6.0	-19.5	Poznań-Uniw.	93	89	+ 4
15.XII	11.9	11.9	Ostrów Wlkp. .	24 i 29.XII	- 4.8	-21.1	Ostrów Wlkp.	91	88	+ 3
15.XII	12.4	13.3	Kraków-Obs. .	31.XII	- 6.6	-25.8	Warszawa St. P	90	89	+ 1
15.XII	10.9	10.6	Warszawa St. P.	30.XII	-11.9	-20.7	Puławy	87	87	0
16.XII	13.0	11.1	Puławy	24.XII	-12.4	-24.9	Pińsk-port.	88	89	- 1
16.XII	4.5	9.0	Wilno-Uniw. . .	28.XII	-14.7	-25.1	Kraków-Obs.	91	87	+ 4
—	—	9.6	Pińsk-port . . .	31.XII	-15.9	-26.6	Cieszyń	82	86	- 4
16.XII	9.4	—	Lwów-Polit. . .	30.XII	- 9.7	—	Lwów-Polit.	77	86	- 9
							Tarnopol	90	92	- 2

TAB. 2.

Wilgotność względna w %—Humidité relative en %

Grudzień 1934

Décembre 1934

TAB. 3.

Wiatr — Vent

Grudzień 1934

Décembre 1934

Stacje Stations	KIERUNEK — DIRECTION																Prędkość wiatru w Vitesse du vent en			
	N	NNE	NE	ENE	E	ESE	SE	SSE	S	SSW	SW	WSW	W	WNW	NW	NNW	Cisza	7 ^h	13 ^h	21 ^h
Gdynia	0	1	0	0	1	0	11	46	22	4	2	2	2	1	1	0	0	7.7	7.7	7.8
Poznań-Lawica	0	0	4	5	32	16	12	4	1	2	0	1	2	0	2	0	12	4.5	4.8	3.6
Kraków-Rakow.	0	3	11	34	14	4	0	0	1	0	1	3	4	0	1	0	17	2.5	3.1	2.8
Zakopane . .	2	2	15	1	1	1	6	3	15	5	11	5	5	0	2	2	17	2.5	3.0	1.6
Warszawa-Ok.	1	0	2	3	10	11	47	7	3	0	3	0	3	2	0	0	1	3.7	3.8	4.0
Wilno-Uniw. .	0	1	14	0	8	4	29	10	16	0	2	0	2	1	0	1	5	3.4	3.5	3.6
Pińsk-port . .	0	4	8	0	18	18	22	10	2	0	1	1	2	3	0	0	4	4.4	3.6	4.3
Lwów-Skniłów	0	0	0	1	2	2	25	42	0	1	2	4	0	2	3	0	9	6.3	5.3	5.9

TAB. 4.

Usłonecznienie — Insolation.

Grudzień 1934

Décembre 1934

Nr.	Stacje Stations	Szerokość geogr. Latitude	Trwanie usłonecznie- nia w godz. Durée de l'insolation en heures	Ilość dni z usłonecznieniem Nombre des Jours avec Insolation	Maximum	Dnia Date	Stacje — Stations		
							≡	✓	KiT
1	Wilno-Uniw. . .	54° 41'	42.3	10	6.5	1			
2	Gdynia	54° 31'	14.1	5	5.7	23			
3	Bieniakonie . .	54° 15'	49.1	9	6.5	8			
4	Folw. Stary (Wigry)	54° 04'	25.3	8	6.5	7			
5	Wirty	53° 55'	4.4	3	1.6	15			
6	Bydgoszcz . . .	53° 08'	3.4	3	2.4	23			
7	Poznań-Uniw. .	52° 25'	31.1	9	6.6	23			
8	Slup	52° 20'	23.4	8	5.8	23			
9	Warszawa St. P.	52° 13'	51.0	13	6.9	10			
10	Pętkowo	52° 13'	17.7	6	6.0	10			
11	Skierniewice . .	51° 58'	33.8	14	5.9	1			
12	Antoniny	51° 51'	25.9	13	5.9	10			
13	Domaczewo . . .	51° 45'	15.6	5	5.0	23			
14	Puławy	51° 25'	64.8	14	5.9	1 i 23			
15	Sarny	51° 22'	35.5	10	6.0	22			
16	Skarżysko	51° 06'	9.5	8	2.8	1			
17	Łuck — lotn.	50° 46'	31.8	6	6.7	7 i 31			
18	Szpanów	50° 40'	31.5	9	6.6	2			
19	Kraków-Obs. . .	50° 04'	22.6	11	6.9	10			
20	Lwów-Polit. . .	49° 50'	31.0	9	6.7	31			
21	Cieszyn	49° 45'	27.6	12	3.9	15			
22	Zakopane	49° 17'	53.5	21	6.4	7			
23	Zaleszczyki . . .	48° 39'	18.7	5	5.5	2			
24	Piadyk	48° 34'	31.5	7	8.0	1			

Liczba dni z mgłą (≡), wichrem (✓) i burzami (KiT)

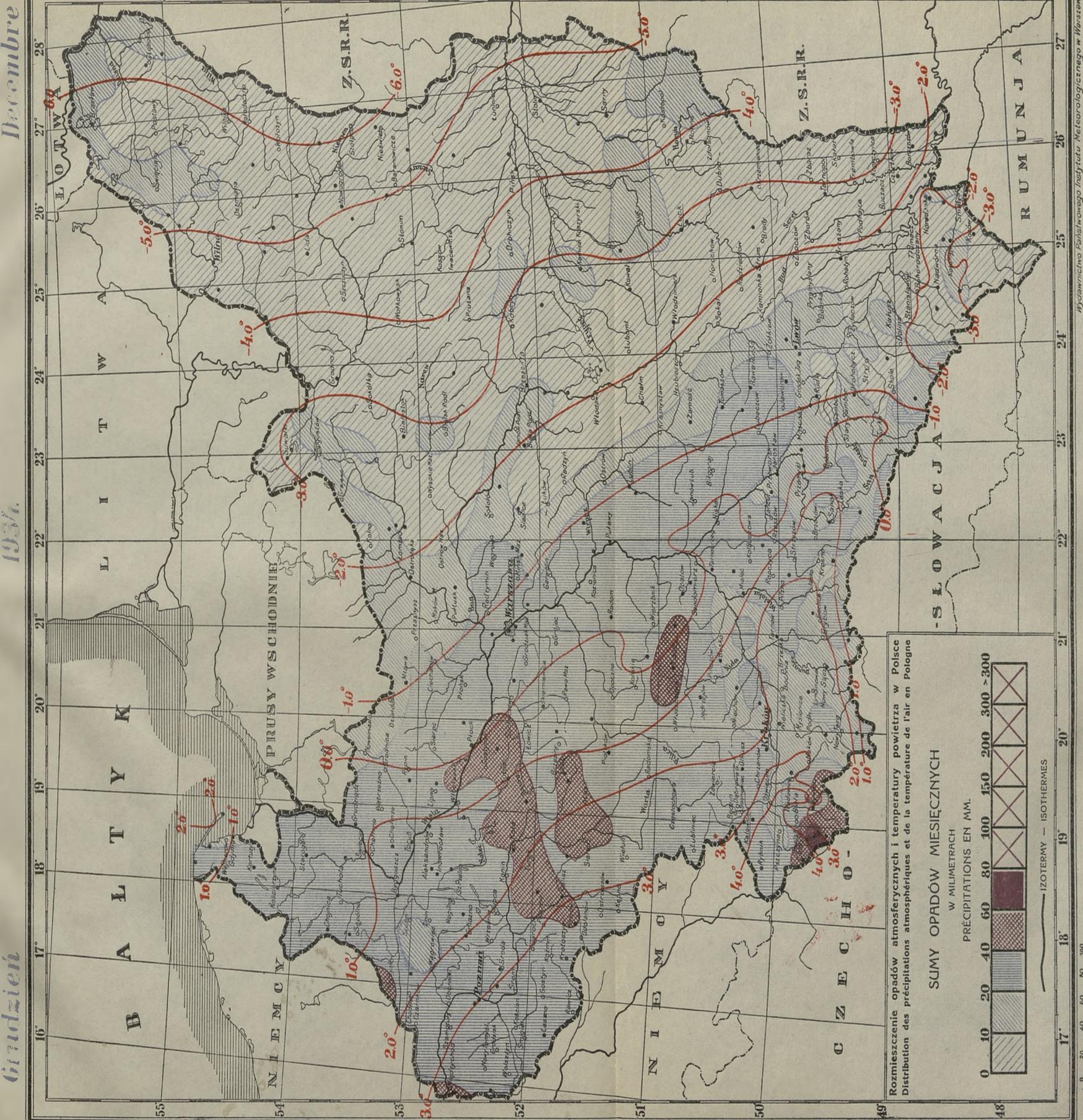
Grudzień 1934

Décembre 1934

Stacje — Stations	Liczba dni z Nombre des jours avec		
	≡	✓	KiT
Warszawa-Okęcie	14	0	0
Mława	14	0	0
Toruń — lotn. . . .	17	0	0
Grudziądz — lotn. . . .	12	0	0
Gdynia	8	6	0
Skierniewice	5	0	0
Kutno	7	0	0
Kościelec	7	0	0
Łódź — Lubl. . . .	24	0	0
Ostrów Wlkp. . . .	18	0	0
Poznań — Law. . . .	15	0	0
Zbąszyń	8	0	0
Tomaszów Maz. . . .	6	0	0
Kielce	11	0	0
Częstochowa	7	0	0
Katowice — lotn. . . .	13	0	0
Kraków — Rak. . . .	13	0	0
Cieszyn	9	0	0
Dęblin — lotn. . . .	2	0	0
Lublin — Bron. . . .	5	0	0
Tomaszów Lub. . . .	7	0	0
Lwów — Skniłów	15	0	0
Monasterzyska	18	0	0
Kolomyja	12	0	0
Czerwony Bór	8	0	0
Białystok	8	0	0
Grodno	1	0	0
Orany	2	0	0
Wilno	21	0	0
Pohulanka	0	0	0

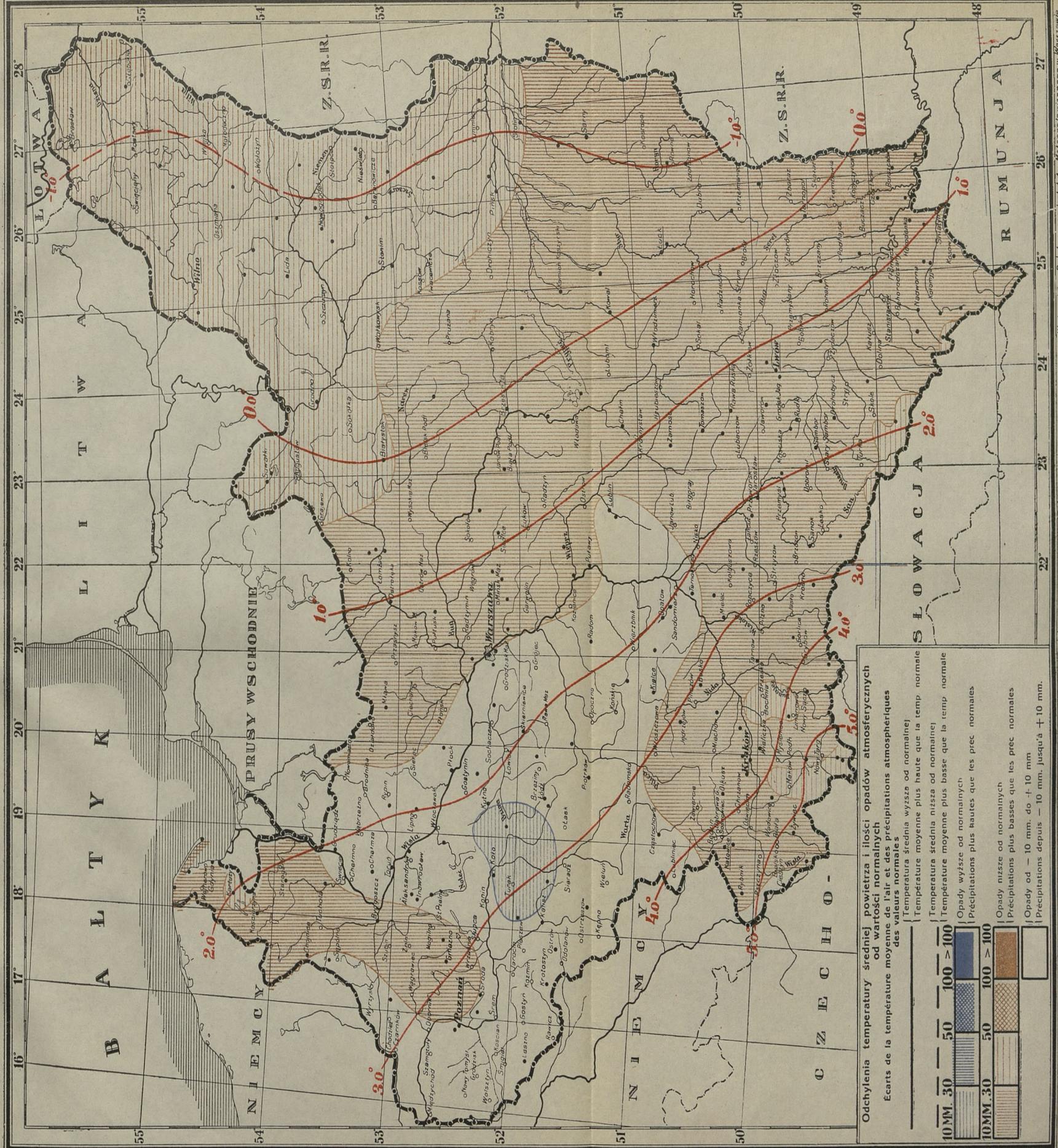
1) Prędkość ≥ 15 m/sek.

Rozmieszczenie opadów atmosferycznych i temperatury powietrza w Polsce
Distribution des précipitations atmosphériques et de la température de l'air en Pologne

Nateżenie promieniowania słonecznego

w kalorjach gramowych na minutę i cm^2 powierzchni normalnej (Skala Smithsonian Institution)

Intensité du rayonnement solaire

en calories-grammes par minute et cm^2 de surface normale (Échelle Smithsonian Institution)

Warszawa — Grudzień 1934 Décembre — Varsovie.

Data Date	Odległości zenitalne słońca — Distances zénitales du soleil											Prężność pary wodnej Tension de la vapeur d'eau		
	78.7°	75.7°	70.7°	60.0°	48.2°	0.0°	48.2°	60.0°	70.7°	75.7°	78.7°	7 ^h	13 ^h	21 ^h
	a. m.	Masy atmosferyczne — Masses atmosphériques								p. m.	mm	mm	mm	
	5.0	4.0	3.0	2.0	1.5	1.0*	1.5	2.0	3.0	4.0	5.0			
10	0.61	0.88										5.1	5.4	4.2
11	0.67	—										4.4	5.1	4.6
23	0.87	1.00										2.5	2.5	2.3
30	0.85	1.00										1.7	2.2	2.1

U W A G I: Pomiary wykonano pyrheliometrem Ångströma N. 253, $k = 14.79$.
 Wartości natężenia zwiększone o 3.5% do skali „Smithsonian Institution”.
 Wartości ekstrapolowane podano z gwiazdką.

REMARQUES: Les mesures ont été effectuées à l'aide d'un pyrhéliomètre à compensation d'Ångström N. 253, $k = 14.79$.
 Les valeurs de l'intensité sont augmentées de 3.5% pour les ramener à l'échelle „Smithsonian Institution”.
 Les valeurs extrapolées sont munies d'un astérisque.

F. L.

